

Alte Drucke

Pavli Castrensis In ... Codicis Partem Patauinae Pr[a]electiones, Francisci Curtij, multorumq[ue]; qui hactenus Doct. incubueru[n]t Appendicibus ...

Paulus <Castrensis>

Lugduni, 1553

De patribus qui filios suos distraxerunt. Rubr. Rubrica.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150729

De patribus qui filios suos distraxerunt. Rubr.

Si aliquis submittat se alicui domino, faciendo se subditum, vel fidelem, vel hominem suum, seu vasallum, an istud præiudicet filiis?
Fidelis a patre, quod non nocet filiis.
Quare mortuo vasallo tenentur filij recognoscere feudum, & petere inuestituram re-nuunt: & iurare de nouo fidelitatem infra annum & diem.
Si aliquis forensis facit se ciuem alicuius ciuitatis: propter quod astringitur oneribus personalibus & realibus, an hoc præiudicet filiis iam natis, si nolunt illa onera subire?

LEX I.

Liberos. Parentes non possunt filios vendere, vel in seruitutem dare aliquo titulo nisi in vno casu. propter nimiam paupertatem. & causa videtur, si aliunde sibi prouidere non possunt. Not. mirabilem potestatem parentum erga filios. h. d. dicunt ambæ illæ. l. per istam l. j. dicit Bald. q. si aliquis submittat se alicui domino, faciendo se subditum, vel fidelem, vel hominem suum, seu vasallum, q. istud non præiudicat filiis: quia etiam si expressè vellet filios facere tales, non posset contra eorum voluntatem: vt hic. & sic fidelitas patris non nocet filiis: & inde procedit q. vasallo mortuo filij tenentur recognoscere feudum, & petere inuestituram renouari, & iurare de nouo fidelitatem infra annum & diem. sed minus plenè examinat hunc passum, sed vide ipsum plenissimè examinatum in Spe. de feu. §. j. ver. quintò quærit. vbi quærit an filij hois mei, dicant hoies mei & sint mihi subditi: & pater. nā dicit inter filios natos, postquam pater fuit homo meus. & sunt homines mei: & nati, & sic distinguit ex qua causa pater fecit se hominem meum: an ratione delicti commisi per eum contra me. & non nocet filiis: an ad ipsum & filios suos defendendum: & tunc prouisio patris extenditur ad filios. ad hæc distinctionem vide l. iij. de libe. & eorum libe. ¶ Dicit etiā Bald. per hanc l. q. si aliquis forensis facit se ciuem alicuius ciuitatis: propter quod astringitur oneribus personalibus & realibus illius ciuitatis: q. hoc non nocet filiis iam natis, si nolunt illa onera subire: sed non contradicendum videtur assentire: quia consequentiam emolumenta ciuitatis. hinc est q. libera patris æstimatione debet prodesset filiis: tanquam sint eadem persona: vt no. in l. ij. l. qui ætate. lib. x. & per Bar. in l. si. in f. j. de impu. & alijs subdit. hinc est q. licet autoritas patris non sufficiat ad obligandum filium pupillum, q. agitur de sola obligatione, non de acquisitis: vt in l. si. §. de ver. obl. ff. bene tamen sufficit quādo agitur actione de acquisitione. vt in adeunda hæreditate. vt in l. si. infanti. circa fin. de iure delibe.

Si pater in casu necessitatis famis, vendat filium: non tamen filius efficitur seruus, nisi quod perdat libertatem: sed efficitur seruus, sicut cliens & famulus.

LEX II.

Iquis. Lex ij. allegatur dum dicit: [in hoc tantum modo casu.] quæ non vult quod extendatur ad terminos de quibus tex. loquitur. aut similes, q. qñ constitutio, vel statutum loquitur cum dictione taxatiua, non extenditur ad causam similem, vel maiorem ratione habentem: etiam si non sit correctiuum iuris communis. quādo em est correctiuum, non est dubium. vt no. in aut. quas actiones. §. de sacrosan. eccl. sed in contrariū videtur tex. cum glo. in l. illud. circa si. §. de sacrosan. eccl. & in l. ob. æs. j. de prædi. mi. Barto. examinat istum passum in l. si. constante. ff. solut. matr. in j. q. princ. q. ix. vbi allegat hanc l. & distinguit an reperitur extensio per aliam l. & extenditur. vt in d. l. ob. æs. aut non reperitur. & tunc aut statutum inducit odium, & non fit extensio: vt in hac l. aut inducit fauorem: & tunc fit non obstante dictione taxatiua: vt in d. l. illud. ¶ Vltimò teneas hic opi. gloss. quod si pater in causa necessitatis famis vendat, non propterea efficitur seruus filius, ita q. perdat libertatem, ita quod efficiatur seruus: sed efficitur seruus, sicut cliens & famulus: quia si eam perderet, ingenuitatem nunquam recuperaret. per l. intercidit. ff. de condi. & demon. cuius contrarium pater hic. dum dicitur [ad ingenuitatem eū propriam retere.] fuit ergo dilata ingenuitas, non extincta. prout alibi no. in l. manumissionis. ff. de iusti. & iure. dic. vt in gl. vide hic gl. in l. i. de patria pote. enumerat aliqua: in quibus consistit patria potestas. inter quæ est illud. de quo in ista l. vt possit vendere filium: vt hic solo casu propter necessitatem patris: aliàs famis. etiā glo. lequens dicit q. quædam nationes (vt clau.) vendunt filios tanquam seruos. & eos indebitè vendunt.

De rescindenda uenditione. Rubr.

Si per metum libero te per acceptilationem: licet ualeat liberatio mero iure, & sic perdam actionem: prætor tamen eodem instanti restituit mihi uitæ actionem.

LEX I.

Si pater. ¶ Venditio facta per vim vel metum, retractatur restituito pretio. h. d. Intellige si per actionem quod metus causa. valet enim mero iure: etiam si metus de dicit causam contractui: quia venditor aliàs non fuisset venditurus: quia coacta voluntas est: vt l. si mulier. §. fin. ff. quod met. cau. præterquam in contractu dotis: qui reddit nullus propter metum. sicut & matrimonium: in quo requiritur magis libertas. vt d. l. si mulier. §. si dos. i. c. c. cum locum. extra. de sponsa. & in hoc differt à dolo qui quid dat causam contractui, excludit cōsensum & voluntatem: quia deceptus, sed coactus bene consentit: quādo coactio non est precepta, sed causatiua: aliàs etiam coactus non cōsentit. vt in c. sacris. quod met. cau. & per illa est expedita gloss. super verbo [irrita.] quæ dicit intellectum quorūdam esse quādo metus non dederit causam contractui: sed gl. indebitè intelligit. illa distinctio bene habet locum in dolo. ¶ In tex. ibi: [ratū non habebitur.] scilicet per legē, vel prætorē, qui facit edictū quod metus cau. vt ff. q. d. met. cau. l. j. & dic q. ratū non habet etiā ab ipso principio, vnde si per metum libero te per acceptilationem: licet ualeat liberatio mero iure: & sic perdam actionem, prætor tamen eo instanti restituit mihi uitæ actionem in l. metum. la. iij. §. volenti. eod. tit. & hoc est q. nullo tempore ratū habet. In tex. ibi. [irrita.] id est irritanda. mero namq. iure valet: sed statim cōpetit actio ad rescindendum. In tex. ibi: [maximè.] abundat hoc verbum. nam si nisi restituitur pretium non auditur venditor: quia non debet locupletari: sed sufficit q. non sit in damno. vt in l. iij. §. quod me. cau. & per hoc est expedita gloss. si. quæ timore filius l. intellexit text. altero de pluribus modis. sed tene illam q. abundat illa distinctio maximè

1. Contra hunc ualeat de rigore iuris. & non potest rescindi etiam propter deceptionem: ultra dimidium iusti pretij. dummodo emptor uelit supplere usque ad iustum pretium. nec sufficeret supplere usque ad quantitatem ad hoc ut deceptio non sit ultra dimidium iusti pretij: & hoc nisi interuenierit dolus emptoris. & nu. 1.
2. Qualiter dicatur deceptio esse ultra dimidium iusti pretij: & nu. 3. & 7.
3. Contrahentibus licitum est inter se decipere: dummodo deceptio non sit ultra dimidium iusti pretij. & nu. 1.
4. De ualore rei quod tempus inspicitur, ut probetur deceptio esse ultra dimidium, & qualliter probetur ualore: & nu. 17.
5. In quibus casibus non retractatur uenditio seu contractus propter deceptionem ultra dimidium iusti pretij: Quādo sufficit lesio in sexta parte pretij, ad hoc ut contractus rescindatur?
6. Quāto tempore daret facultas emptori supplendi pretium & retinendi, si interuenit lesio ultra dimidium iusti pretij.
7. Potest quis renuntiare huic legi: & sic iuri petendi contractum rescindi propter lesionem ultra dimidium iusti pretij: & an sufficiat generalis renuntiatio de omnibus iuribus, & legibus & c. & nu. 5. Quod eo ipso censeatur quis renuntiasse, si sciebat uerum ualorem rei, & sic se deceptum ultra dimidium iusti pretij. Qualiter fornetur libellus in remedio huius legis?
8. Quādo est tanta lesio, & sic ultra dimidium iusti pretij: quod præsumatur potius ignorasse uerum pretium quam sciuisse.
9. Si renuntians specialiter provisioni huius legis, seu fraudi dupli. ualeat renuntiatio: etiā si constat quod ignorabat uerum pretium.
10. An per illa uerba: & si plus ualeat, donauit dicto emptori illud plus, an censeatur uenditor renuntiasse beneficio huius legis?
11. Si emptor rem emptam alteri obligauit: & postea agitur contra ipsum ex dispositione huius legis: quia interuenit lesio ultra dimidium iusti pretij: & ipse emptor nolens supplere pretium, rem restituit: an tunc transeat in uenitorem cum iure hypothecæ?
12. Quod remedium competat ad retractandum uenditionem secundum provisionem huius legis?
13. An remedium huius legis habeat locum in contractibus stricti iuris?
14. An ista lex quæ loquitur in uenditione, habeat locum in alijs contractibus stricti iuris?

Et cā uicius. Adde glo. in c. ij. de pign. & gl. in c. quod non est. de reg. iu. lib. vj.

Infra annum & diem. An non petens in dicto termino cadat à feud. vide text. & ibi Bald. in c. j. quo tpe. in uisibus seu. Bal. in c. j. quæ fuit pri. causa ben. amit. in c. j. de ca. corra. Bal. & doc. in c. j. de ca. qui cur. ven. doct. in c. ueritat. de do. & contum. Cal. c. fil. vj. inc. an feudatarius. in tit. de feud. Pe. de anc. consil. c. xxiij. inc. d. Lazarus fuit uestitus de quodā feu. Car. zab. consil. xxxiiij. inc. cit. ca. primū dubiū duo principaliter sunt uendenda. Abb. consil. lxxxij. inc. cōditoris oīm postulatō fuf fragio. in h. colū. in j. vol. & consil. iij. inc. Nitar in præfenti. in h. vo. Io. de ana. cōfil. xxxij. inc. Ultra alia dubia. Lu. ro. consil. xxvij. inc. Vifo themate mihi propositio. Pau. de ca. consil. c. xij. inc. circa id de quo quæritur. in pe. col. Barb. cōfil. lxxx. iij. incip. præclarè. in h. col. in iij. vol.